

Architektura korpusu prozy Iwana Franki

Solomija Buk
Uniwersytet Lwowski

solomija@gmail.com

Lingwistyczna sesja stypendystów IBI AL
17 lipca 2009

Rodzaje korpusów:

- „surowy/łysy” — adnotowany
- jednojęzyczny — dwu-/wielojęzyczny
- równoległy — porównawczy
- ogólne (całego języka) — konkretnego pisarza

Iwan Franko (1856-1916)

Uważany jest obok Tarasa Szewczenki za jednego z najwybitniejszych przedstawicieli myśli politycznej i literatury ukraińskiej:

Iwan Franko (1856-1916)

- poeta i pisarz ukraiński
- działacz społeczny
- tłumacz
- krytyk literatury
- publicysta
- filozof
- ekonomista

Korpus tekstów I. Franki:

- reprezentatywny
- elektroniczny
- adnotowany

Reprezentatywność

Utwory obejmują **100 tomów**

Bibliografia prac Iwana Franki zawiera
ponad **6 tys. pozycji**

Etapy ułożenia KTF

- 1) proza
- 2) prace krytyczne
- 3) prace naukowe
- 4) prace epistolarne
- 5) poezja

Korpus prozy I. Franki

- 10 powieści
- około 200 opowiadań

około 40 utworów po polsku,

w tym 2 powieści:

„Lelum i Polelum” (1887)

„Dla ogniska domowego” (1892)

Franko I. Nieco o sobie samym Obrazki galicyjskie, 1885

... nie kocham Rusinów. Wobec tej gorącej miłości, jaka dla „bratniego plemienia” bryzga często ze szpalt polskich pism zachowawczych, moje wyznanie wydać się może dziwnem. Lecz cóż czynić, kiedy prawdziwe. Nie jestem już w wieku naiwnych i zaślepionych kochanków i mogę o takiej delikatnej materii, jak miłość, mówić trzeźwo. I dlatego powtarzam: nie kocham Rusinów. Tak mało pośród nich znalazłem prawdziwych charakterów, a tak dużo małostkowości, ciasnego sobkostwa, dwulicowości i pychy ...

Podkorpus równoległy ukrańsko-polski autotłumaczeń I. Franki

Наше село, як бачите, над самим Дністром, та й ще на рівнині. А ми оба дуже охочі були до рибацтва. Підемо, бувало, чи то з саками, чи з волоком, чи, як у повінь, з крошнями, наловимо такої красоти, що кар-карезний! Є що і собі, і на продаж.

Nasza wieś, jak wiecie, nad samym Dniestrem rozłożyła się na równinie. Obaj z Chomą kochaliśmy się w rybołówstwie. Pójdziem bywało czy to z sakami, czy z siecią na ryby i nałowim takiej ślicznoty, że warto popatrzeć!

Korpus tekstów polskojęzycznych dzieł sztuki I. Franki

- rekonstrukcja polskiego idiolektu I. Franki
- materiały do ułożenie słownika polskojęzycznych utworów I. Franki
- materiały do rekonstrukcji języka polskiego Lwowa drugiej połowy XIX-pocz. XX wieku
- analiza związków frazeologicznych
- analiza frekwencyjna

Korpus równoległy ukraińsko-polskich i polsko- ukraińskich auto tłumaczeń I. Franki

- wyjaśnienie strategii i metody tłumaczenia Autora
- porównanie polskiego i ukraińskiego języków I. Franki (jakościowe i ilościowe)
- baza danych dla konfrontatywnej analizy lingwistycznej (znalezienie odpowiedników polsko-ukraińskich leksykalnych, frazeologicznych, syntaksycznych...)
- baza danych odpowiedników słów i wyrażen oraz ich kontekstów dla tłumaczy (punkt wyjścia do konstrukcji wiarygodnych słowników dwujęzycznych tego czasu)

Adnotacja morfologiczna

- Частотний словник роману Івана Франка "Перехресні стежки" // Стежками Франкового тексту.— Львів, 2007.— С. 138-369.
- Он-лайн конкорданс роману Івана Франка "Перехресні стежки"
(www.ktf.franko.lviv.ua/~andrij/science/Franko/)

Konkordancja — typ słownika, który podaje do każdej jednostki rejestru przykład użycia danej formy wyrazowej w swoim własnym środowisku tekstowym

t.z. wszystkie lub wybrane **konteksty** użycia jednostki leksykalnej.

Онлайн-конкорданс роману Івана Франка "Перехресні стежки"

Соломія Бук, Андрій Ровенчак

Форма контексту — +/- 7 слів

Форма контексту — речення

Submit Query

Submit Query

Пошук за

Пошук за

- словоформою
- початковими літерами
- довільною частиною слова

- словоформою
- початковими літерами
- довільною частиною слова

Пошук за лемою

Пошук за лемою

[А](#)[Б](#)[В](#)[Г](#)[Д](#)[Є](#)[Ж](#)[З](#)[И](#)[І](#)[Й](#)[К](#)[Л](#)[М](#)[Н](#)[О](#)[П](#)[Р](#)[С](#)[Т](#)[У](#)[Ф](#)[Х](#)[Ц](#)
[Ч](#)[Ш](#)[Щ](#)[Ю](#)[Я](#)[А..Z](#)[0..9](#)

[А](#)[Б](#)[В](#)[Г](#)[Д](#)[Є](#)[Ж](#)[З](#)[И](#)[І](#)[Й](#)[К](#)[Л](#)[М](#)[Н](#)[О](#)[П](#)[Р](#)[С](#)[Т](#)[У](#)[Ф](#)[Х](#)[Ц](#)
[Ч](#)[Ш](#)[Щ](#)[Ю](#)[Я](#)[А..Z](#)[0..9](#)

Конкорданція лему Я (format kontekstu — zdanie):

Я тут офіціал при помічнім уряді, маю під собою регістратуру. О, **я** служу вже п'ятнадцять літ!7Пан меценас ще тут незнайомі... **Я** тут офіціал при помічнім уряді, маю під собою регістратуру. О, я служу вже п'ятнадцять літ!6...Ще й як бачились! Ану, прошу придивитися **мені** добре, прошу пригадати собі, га, га, га!..2Панок, видно, й сам догадався сього.

-- Що, не пізнають **мене** пан меценас? -- говорив він радісно і дуже голосно, немов бажав, щоб і прохожі чули його слова. -- А, не диво, не диво!1

Niektóre rezultaty

Бук С. Корпус текстів Івана Франка: спроба визначення основних параметрів // Прикладна лінгвістика та лінгвістичні технології: MegaLing-2006

Бук С. Н. Структурне аотування у корпусі текстів (на прикладі прози Івана Франка) // Українська Мова.— 2009.— № 3

Buk, S., Rovenchak, A. **Statistical Parameters of Ivan Franko's Novel Perekhresni stežky (The Cross-Paths)** // *Quantitative Linguistics*.— V. 62: *Exact Methods in the Study of Language and Text*.—

Dziękuję za uwagę!